

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 292 (10277) | 1976 чылдың декабрь 12, воскресенье | 1925 чылда үлдээлгитинен | Өртү 2 көп.

ЧЫЛДЫ ЧЕДИИШКИННИГ ДООЗАР

1977 чылдың үлүүнде

Оңу беш чылдың эгезинде республиканың бүгү бугурулге коллективтери боттарының ут-куштур планнарын кылып, бедиктен социалисттик хүлээлге ап турла. «Тыва суг тудуг» трестин автобазаның коллективиниң кижигинери нинти хуралга чыгып келгенер. Орта олуршкан бүгү-ле чолаачылар, инженер-техниктер ажылдакчылар болгаш албан-жаакчылар шынарын болгаш ажыктыг чоруктун беш чылдың баштайгызы — 1976 чылдың планының бүгү көргүзүлгелерин чүткө долдур эвес, харын ажыр күүсөдериң шийитпелөөн.

Автобазаның партия, профсоюз болгаш комсомол организациялары бо улаң болгаш харыскалыг сорулгазын күүсөдир дээш бүгү-ле практикаг кемчелерин ап, социалисттик чарышты дээштик кылдыр организациялаан. Бүдүрүлгелерин курлавырларын долдур ажылдаар болгаш кижилерин тывыгыр, кызымаккай ажылдаарынын аргаларын тургускан. Партияг даалгалаары күүсөдирше материалдыг болгаш моральдыг иди бериншикти кол черин ээлээрин автобазаның баштаар чери билгеш, бо талазы-биле кемчелерин ажылдап кылгаш, ону херек кырында боттарыңдан. Ай болгаш квартал саңында он үш бригадаларынын аразында социалисттик чарыштын түпкүлүн үндүртүр турар. Бирги болгаш ийги черин алганнарда акша шапталын болгаш өмүлүдү база дипломну тыпсыры чаңчыл апарган. Ой мыкшаң эң дээр түпкүлдерин көргүскөн чолаачыларга ажыл талевиринин чээрби чедир хуу-

аунга немелде шаңжалды база берип турар. Баазаның чолаачыларының болгаш септекилериниң эки ажылдаарына көскү агитация, хөй-ниитинин чаагай саллары улаң иди бооп турар. Инда профсоюз комитетин болгаш хөй-ниити организациялары боттарының ажылын бо чылдың эгезинден тура кажангызындан-лаа артык эки кылдыр организациялаан. Бир эвес ким-бир кижиге ажылга озаалаң, сагыла-чурум талазы-биле таарымпас чүүл кылган болза, ол-ла дораан ону коллективке чугаалажып көөрү чаңчыл апарган. Оон түнелдине автомашиналарын ажылче үнериниң деңгели бедик. Чигээ, өрткөн ноябрь ай дүргүзүндө автопарктын чүткө ийи чүкк машиназы чолаачыларының аразынын ужурундан каш-ла ховук ажылдааң.

Оңу беш чылдың баштайгы 1976 чылдың дүргүзүндө «Тыва суг тудуг» трестин автобазаны 774 муң тонна чүккү сөөртүр, 15740 тонна-километр эртер планныг турган. Инчаа-даа коллектив кижигинери боттарының бар аргаларын савал көргөш, 775 муң тонна чүккү сөөртүр болгаш 15790 тонна-километр эртер деп социалисттик хүлээлгени алган турган.

ССР-ниң улаус ажыл-агыйн хөгжүдериң оңу беш чыл планын болгаш СЭКП-ниң XXV съездинин шийитилерин амыдыралга боттандырып дээш бугу-улаусу социалисттик чарышка киришпеш, автобазаның ажыл-ишчилери күш-ажыкчы улаң тилегиниң чедип алганнар. 1976 чылдың

планын бо коллектив хуусаа бетинде күүсеткен: чүкк сөөртүрүнү талазы-биле социалисттик хүлээлгени 101,4 хуу болгаш тонна-километр-нин — 118,4 хуу чедирген.

Өрткөн айыны социалисттик чарышын түнелдерин өзү-гаар Н. Никифоровтун улурун камсасал машиналарының бригаданы бирги черин дээш. Ол бригада бо хүн-дө Элегес хеминиң ууңда суг моондан кылып, довурак да-жылаарында шалыпчы бугу-биле ажылдап турар. Н. Никифоровтун бригаданы чыл-планын 132 хуу күүсеткенин бир дугаарында рапорттаан. Оон соонда И. Кузнецовтун аар чүкк сөөртүр, КРАЗ-тар бригаданы чоруп турар. Бри-гада чүкк сөөртүр талазы-биле чыл планын октябрь айла-ла 125,6 хуу, тонна-километр-нин — 119,4 хуу күүсет-кен, бо хүн-дө база-ла 1977 чылдың февраль айының

үлүүнде ажылдап турар. Чыл-планын күүсөдир дээш соци-алисттик чарышты үшкү черин Раис Мухомовтун улурун камсоду-аңыктар бригада-зы ээлеш, автобазаның ад-министрациянын, профсоюз болгаш комсомол организа-цияларынын шаңжалын алган.

«Тыва суг тудуг» трестин автобазаның чолаачылары Л. Афанасьев, В. Майнашев, В. Чыргай-оол, Р. Моголов, Н. Вакшев болгаш окселе-да боттарының хүн-бүрдө нормаларын үргүчү ажыр күүсөдир, чарыштын тилек-чилери бооп келгенер.

Автобазаның коллектив-нин чедипкиниң ажылдагы аар чүкк сөөртүр, КРАЗ-тар бригаданы чоруп турар. Бри-гада чүкк сөөртүр талазы-биле чыл планын октябрь айла-ла 125,6 хуу, тонна-километр-нин — 119,4 хуу күүсет-кен, бо хүн-дө база-ла 1977 чылдың февраль айының

И. Тарасенко болгаш окселе-даа муракчыларга санадып, шаңжал-макталды үргүчү ап келгенер. Оларын чуртун бүдүрүлге чериниң хүндүл-самбырамын көрүп болур.

«Тыва суг тудуг» трестин коллектив бо хүн-дө оңу беш чылдың ийги чылынын үкүштүр планын ажылдап кылып турар. Инда Улаң Ок-тябрьның 60 чыл өнөтү у-куштур социалисттик чарыш-тын чаа негелдеринге дүүш-түр чаа бедик хүлээлгени бри-гадаар, тус-тус кижилер ап, келер чыдын улам бүдүрүкчү-лүг, шынарын ажылдаар дээш шийткешкини калбарып ту-рар.

Т. МОНГУШ.
(Шынык көр.)
ЧУРУКТА: «Тыва суг тудуг» трестин өрткөн айда соци-алисттик чарыштын ийги черин алган И. Кузнецовтун бригаданын кижигинери.
А. ЗАЙЦЕВИЧ фотоу.

Вьетнамың ажылчы чоннар партиязының IV съездинче

Вьетнамың Ажылчы чоннар партиязының Төп Комитетиниң чалаанга дугаар Совет Эвилелиниң Коммунист партиязын СЭКП ТК-ның Полит-бюро кижигүнү, СЭКП ТК-ның секретары М. А. Сулов баштаан делегациясы ИАП-тың IV съездинге киржири-биле декабрь 11-де Москвадан Ханойга чо-рупкан.

Делегациянын составында СЭКП ТК-ның Политбюро кижигүнүге кандидат, Узбекистаның Компартиязын ТК-зынын бирги секретары Ш. Р. Рашидов, СЭКП ТК-ның секретары К. Ф. Батушев, СЭКП ТК-ның кижигүнү К. В. Русланов, СЭКП ТК-ның кижигүнүге кандидат, ССР-нин ВСР-де ачканы Б. И. Чалин олар кирип турар.

Аэродромга делегацияны өштер Л. И. Брежнев, А. А. Громыко, А. П. Ки-рилленко, А. Я. Нельше, И. В. Капитонов, К. У. Черненко, СЭКП ТК-ның кижигүнү Г. С. Павлов, Н. М. Петров, Н. А. Шелюков, СЭКП ТК-ның кижигүнүге кандидат О. Б. Рахманин олар үндерин.

Удонуериниң аразында ВСР-нин ССР-де херектеринге тур бугуерттирген Та Хуу Кань база бар турган.

(СЗТА).

ПАРЛАП ҮНДҮРГЕН

Леонид Ильич Брежневтин намыдынын дову черигин Политиктиг литература үндү-рер чер массалыг тираж-биле парлап үндүргөн.

Бүгү амыдыралчы оруу соци-алисттик Төрөң чурттуга, тайбынын болгаш көчкүнүнүн хероонге чикелдер чүкө чок бараал болурунун үндөргө-чкө болуп турар, СЭКП ТК-ның Чингине секретары Л. И. Брежневтин мога-шылгач чак ажал-чорудугаа ол нөмдө чугаалап турар. Ленинни пар-тиянын кижигинерин улаң азын, партиянын болгаш чоң-нуң бедик бугурунун ажал-ды-биле шызылтылаан, ажылчы-металлургия СЭКП ТК-ның Чингине секретарына чедир оң өрткөн улаң амыды-ралчы оруунун дугайын нөмдө бижип көргүсөн.

Эш Л. И. Брежневтин деле-гей аразында мога-шылгач чок болгаш үрө-түнелдиг ажал-чорудугаа нөмдө то-дугай чугаалап турар. Бүгү-ниң тайбынын — болгаш айыл чок чоруктун, улаңтар-нын хосталганын база ха-маарышпас чоруктун эрге-ажыктарына Совет Эвилели-ниң, бүгү социалисттик дем-кратияларын тургуштар-нын делегей аразында бы-жыгалаарына Совет Эвилели-ниң Коммунист партиязын болгаш оон Төп Комитетиниң ролун мыңа үндөп көргүсөн. Эш Л. И. Брежневтин ады ком-мунистерге, бүгү динтериниң ичкел-ишкелдерин кижилеринге дининиң принципалдыг чорук-тун, хажык чок интернаци-онализмдин, тайбын болгаш со-циал дөңгөшкө дээш эрес-ту-тургу демилгенин сүндөш болуп берген.

Совет улаусун Коммунист партияны, оон Төп Комитетин, шынык болгаш бызык туру-тук динини, тайбын болгаш комсомол дээш эрес-шудуруг демилгени, партиянын база чонунун хүлөп көргөн удурук-чузу Леонид Ильич Брежневке баштапкан Политбюроу до-дандыр шынык дивес сыйып каттыкшыны нөмдө кирип материалдар тодартып болгаш бугуердин-биле көргүзүп ту-рар.

(СЗТА).

Көдээниң миллиардтары

КРАСНОЯРСК. (СЗТА). Красноярск крайның болгаш Тыва АССР-ниң колхозтары база совхозтары чыл эгезинден бээр бир миллиард киловатт-шак электроэнергияны алган. Крас-ноярский энергосистеманың эргелелиниң төп башкарыла чери ол дугайын дыңдаткан. Ол база беш чыл мурунда Красноярск крайның болгаш оон-биле кока Тываның көдө ажал-агыйында берген электроэнергиядан барык-ла үш катан хөй болуп турар.

Сөөлү чылдарда Красноярск крайга мал ажылынын он-он комплекстерин, күш фабрикаларын, чымыг херектээр ажал-агыйларын тудуп тургускан болгаш ажылдагы киригес. Оларга бүгү-ле технологтуг чорудугалары механизастаан болгаш автоматтык. 120 муң электротехниктер, элект-ри-биле ажылдаар үш муң хире котелдар, суг чымыкчы-лары болгаш калориферлер Красноярскийн көдө суурларын-да ажылдап турар.

ХУУСАА БЕТИНДЕ

Улаң-Хем районда «Улаң-Хем» совхозтун Адым-Шынаа суг-бараан ферманын кол-лективни коммунист күш-ажылын фермазы деп бедик атты чедип алыры-биле ажыл-дап турар.

Коллектив кижигинери оңу беш чылдың баштайгы чылын-да багыт эвес түнелдерин чедип алган. Бо чылдың 282 тонна сүтүгү бугурун, оон 233 тоннаны курунне саткан, бо айдан эгелеп, келер чылдың үлүүнде ажылдап турар.

Фермада чедип сааңчы бо чыл-ын алган хүлээлгелерин астырган. Социалисттик чарыш-тын мурунку одурунда сааң-чы Доржу Сокармаа чоруп, саар инектен-не 11 айлар иш-тинде 2054 кг сүтүгү саткан. Сат Уйукай, Вера Улантур бооп турар.

О. ТАВАА.

Коллективтин өөрүшкүзү

«Тыва көдөз тудугу» де-мир-бетон кымылгач заводунуң коллектив оңу беш чылдың бирги чылын чедипкиниң додоруныч бугу күштү чыл-дың эгезинден тура-ла мөөк-неп ажылдап келген.

Завод өрткөн 11 айларда 1500 муң кубдык нинти про-дукцияны бүдүргөн, 1450 муң кубдык продукцияны сай-гарган. Ол дээш чыл планын-да көрдүнгөн деңгелден аңыр 105 муң кубдык продукция бү-дүртүнгөн болгаш 9 муң ру-блге сайгарганын дүр.

Бир эвес кымылгачтын аң-гы-аңгы хевирлерин-биле алыр болза, көргүзүп база эки.

Чыл планын өзүгаар 12 муң кубометр демир-бетон кы-мылгачын, 6 муң кубометр шифер панелдерин кымыл тур-гаш, херек мырында 13, 36 муң кубометр чымыл элээр де-мир-бетон кымылгачын, 6,1 муң кубометр шифер панел-дерин завод көдээниң тудугу-ларына бугуруп берген.

Коллективтик чедипкини-ниң ажылдааны мыңа инженер-техниктер ажылдакчыларын, хөй-ниити организациялары-ның болгаш заводтун уду-рулганын күш-ажылды че-димчелгилер организастарыне кичээлгенин дондасал угла-дырганынын түнелди.

Б А М: тудугжуларның сөзү быжыг

ХАБАРОВСК. (СЗТА). Чыл программаны болгаш социалисттик хураалдарын күүсөдирше Байкал-Амур демир-орук магистралынын тудуунун кариектилеринге СЭКП ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Бре-жневтин байыр чедирешки-нин БАМ-ның тудугжула-ры чымыл-биле утканнар. Ургата болгаш Алтаа, Социалист болгаш Березо-войка, тайгада өскө-дө суурларга митингдер бооп, оон киреңкелер оларын күш-ажылды бе-ди-биле үндөшкө дээш Леонид Ильич херектен ажылдап байыры че-дип тураттар.

БАМ-ның чоңи улаус-тунда 140 километр наң орукту койушкан. Амуру кижилер Комсомолскиде көвүртүгү турган. Бүрөй болгаш өскө-дө хеминер кижилер көвүртүгүр ба-галары тургулап көп ту-рар. Анык суурларда чурттагы бажынары, шовалар, мазинер, сто-ложалар дүргөн-биле ту-тууну турар.

Эш Л. И. Брежневтин чуректин шаңжалдан бай-ыр чедипкиниң кижиге бугурун өөртү, күжү немен турар. Байкал-Амур магистралы-биле шовал-дер чоруп турар хушун келерин дүргө-дир дээш бугу чүдүдери кымыл күдө кижиге ай-иштин келер дүр — деп, «Карштар» дээр отрядтын бажынары бригадир И. М. Соболев чугаалаан.

Ургал хоорайны болгаш станцияны тудуп турар украин тудугчулар чыл оонадазын хуусаа бетинде күүсөткен, чылдың төңү-зүгө чедир миллион рублдин капитал салым-шын немен шийгөдип адыр деп сорулгазы сал-галар.

БАМ-ның чоңи улаус-тунда демир-орукчу дайыл-чылар эрес маалырамып ажылдап турар. Офицер В. Н. Жуковский, дүрткөн коллектив хеминер аразы Амгуин дөң черде оруктун чер чалдарын кылды турар. Ол ажылга бугуң эрткин миллион кубометр дову-ракты шалда-ла төккөн. Айда болган митингке ме-ханизаторлар болза эа-чегде кижиге бугуру ийи чартык норманы күүсөт-кени хүлээлгелер. Ое-не-даа хөй коллективтер бедиктен хүлээлгелерин ал-ганнар. Чаа-чаа күш-ажылды тилелгелерин че-дип аларында күжүсө а-рамалыас бис деп, БАМ-ның тудугчулары эш Л. И. Брежневке бугуерткенер.

ИЛ-18: КЫЗЫЛ — МОСКВА

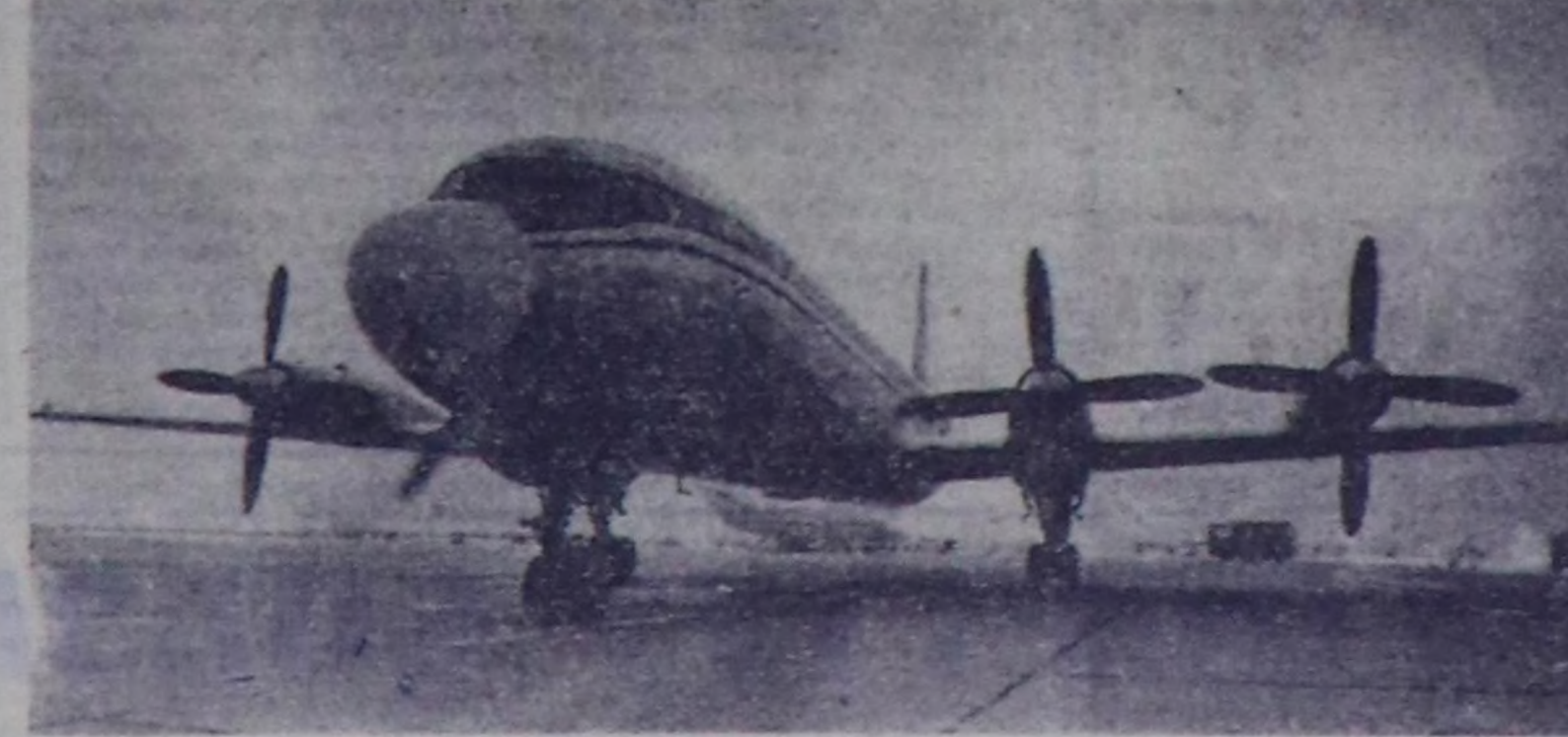
ИЛ-18 деп агаар лайнери Красноярск—Кызыл аразына техниктиг умдуушкун кылгаш, Кызыл аэро-портунга бир дугаар хонгандан бээр чүгө ийи ай эр-тенин номчукулуп билер. Ол самолёт-биле Кызылга келген тускай комисия хөй олуттуг самолёттарның Кызылга хонуп болурунун аразын хынал көргөн. Ха-мааты умар чүдүдү Красноярск эргелелиниң комис-сиязы аэропортна күчүлүг самолёттарның хонуп бо-лурун тодарткан.

Дүүн Кызыл—Москва аразына дөрт ужарынын авиарейси эгелээн. Умдуушкуннары Хамааты умар чүдүдү Красноярск эргелелиниң умдуучулары бот-тандырып турар.

Былчылар болгаш рес-публиканың өскө-дө хоорай, суурларын чурттакчылары дүш үзүнде Кызылдан ужун үгөш, кежээ «Эки, Москва!» деп сөөтерин чугаалап болур апарган. Инчангаш моон сон-гаар бир самолёттан өскө са-молётка олуруп, вокзалдарга шак өрткөр, билеттер бүрү-көдир чымыштыг ажылдар кызырылганы ол. Кызыл—Абакан—Москва аразынын агаар оруу пассажирлерге таарымчалыг байдалды тургус-ка.

Дүүн Москваже баштайгы рейс болган. Хүндүскүнүн ийи шакта Кызыл аэропортунга республиканың партия бол-гаш совет органнынын улу-ручулары, хоорайнын хөй-ниитинин төлээкчилери, Тываның авиабүдүргезинин ажылдакчылары чыгып кел-ген. ИК-40 деп реактивтик самолёттар улаң-дараа ховуп

самолёттарын Кызыл аэропор-ту мындыг-ла үр өвөстө хүлээп ап эгелээн болза-да, ам ИЛ-18 деп улаң самолётту ху-дээп ап турар апарганы оон

тодартып херечин болур. Бо дээрде Советтер чуртунун эи анык республиканын эконо-мика, култура, хөгжүл-дөчө партия болгаш чазактын ада сагым салымшкынын херечин-дир.

— Кызыл — Москва аразына дөрт ужар авиарейсти ажитканы дээрде оңу беш чылдың баштайгы чымыл эки ажылдаш, моон сонгаар оон-даа шалыпчы ажылда-рын хүлээнип турар Тываның ажылчы чоннарын амыды-ралында өөрүшкүлүг болуш-кун болган — деп, СЭКП Кызыл хооромунун бирги секретары

В. Б. Добромислов чугаалаан. — Бо болушкун бистин рес-публикавын амыдыралында улаң чаартылганы херечин-дир, ол дээш СЭКП ТК-

Даргазы Б. Ш. Дочагачаа, Ты-ва АССР-ниң Министрлер Чө-вүлелиниң Даргазы М. Б. Мен-дүм олар окпак кижигинери-нге болгаш баштайгы пас-

сажырлерге аас-кежиктиг ужу-душкуну күзөп.

Корбадын комалдир Ни-колай Иовлевич Смолькин, ийги умдукуш Виктор Ни-колаевич Соломатин, бортче-ник Владимир Иовлевич Те-решенко болгаш шурман Вик-тор Семенович Дударев олар ийи чыл иштинде чыгыс эки-пакка кады ажылдап келген. Олар геологтары Сонгу чүкче чедирин, Якутиянын алмаз тывыкчыларына дуалажын турган, ам пассажирлерин бис-тин Төрөң чуртувустун на-

мысыламы Москваже дажыг-лап эгелээни ол.

«Самолётче улаус үнер ча-даны адырыпкан. Лайнерин дөрт хуртуз ажылдай берген соонда ИЛ-18 бетон оруктап көдүргөш, Москваже улап-кан.

Кызыл—Москва аразынын агаар-орун ажыттыган!

ЧУРУКТА: ИЛ-18 аэро-портта болгаш баштайгы пас-сажыр.

Республиканың партия, со-вет органнынын удурут-чулары, оон иштинде ИЛ-18 самолёт-биле Красноярскийн улаң келген СЭКП Тыва обко-мунун бирги секретары Г. Ч. Шершин, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун

Даргазы Б. Ш. Дочагачаа, Ты-ва АССР-ниң Министрлер Чө-вүлелиниң Даргазы М. Б. Мен-дүм олар окпак кижигинери-нге болгаш баштайгы пас-

сажырлерге аас-кежиктиг ужу-душкуну күзөп.

Корбадын комалдир Ни-колай Иовлевич Смолькин, ийги умдукуш Виктор Ни-колаевич Соломатин, бортче-ник Владимир Иовлевич Те-решенко болгаш шурман Вик-тор Семенович Дударев олар ийи чыл иштинде чыгыс эки-пакка кады ажылдап келген. Олар геологтары Сонгу чүкче чедирин, Якутиянын алмаз тывыкчыларына дуалажын турган, ам пассажирлерин бис-тин Төрөң чуртувустун на-

мысыламы Москваже дажыг-лап эгелээни ол.

«Самолётче улаус үнер ча-даны адырыпкан. Лайнерин дөрт хуртуз ажылдай берген соонда ИЛ-18 бетон оруктап көдүргөш, Москваже улап-кан.

Кызыл—Москва аразынын агаар-орун ажыттыган!

ЧУРУКТА: ИЛ-18 аэро-портта болгаш баштайгы пас-сажыр.

